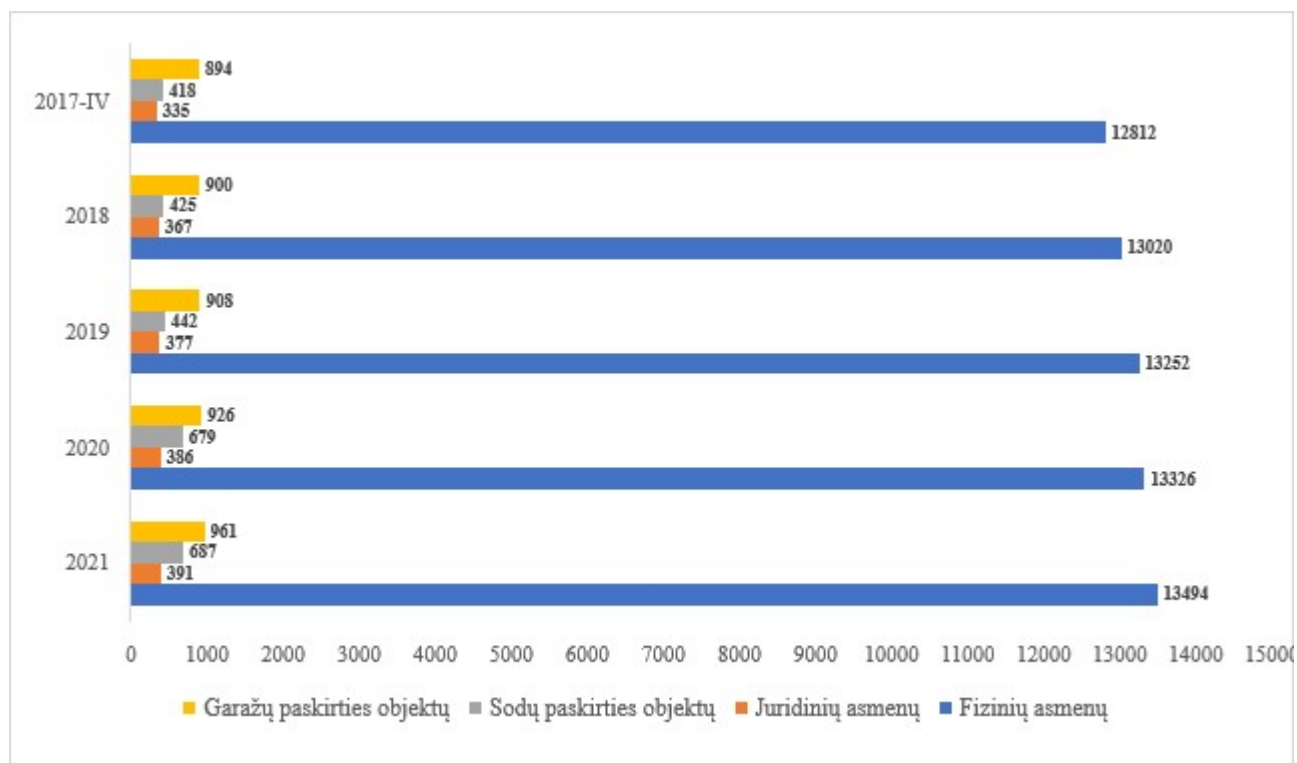

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ADMINISTRAVIMAS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2021 M.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras, vykdydamas įsipareigojimus bei savivaldybės pavestas funkcijas užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą, pagal Pasvalio rajono savivaldybės 2017 m. patvirtintus Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Vietinė rinkliava) nuostatus, įsigaliojusius nuo 2017 m. spalio 1 d., užtikrino kokybiškų komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų teikimą ir kontrolę bei regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų padengimą atliekų turėtojų mokamos privalomos įmokos (vietinės rinkliavos) lėšomis.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio (toliau – Rinkliavų padalinys) veikla administruojant Vietinę rinkliavą, įskaitant savivaldybės atliekų turėtojų registro tikslinimą ir jo aktualumo užtikrinimą, lėmė išaugusį apmokestintų atliekų turėtojų (nekilnojamojo turto objektų) skaičių, einamojo laikotarpio priskaitytų lėšų surinkimą ir ankstesnių laikotarpių nesumokėtos lėšų dalies sumokėjimą. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius ir jo pokytis matomas 1 paveiksle.

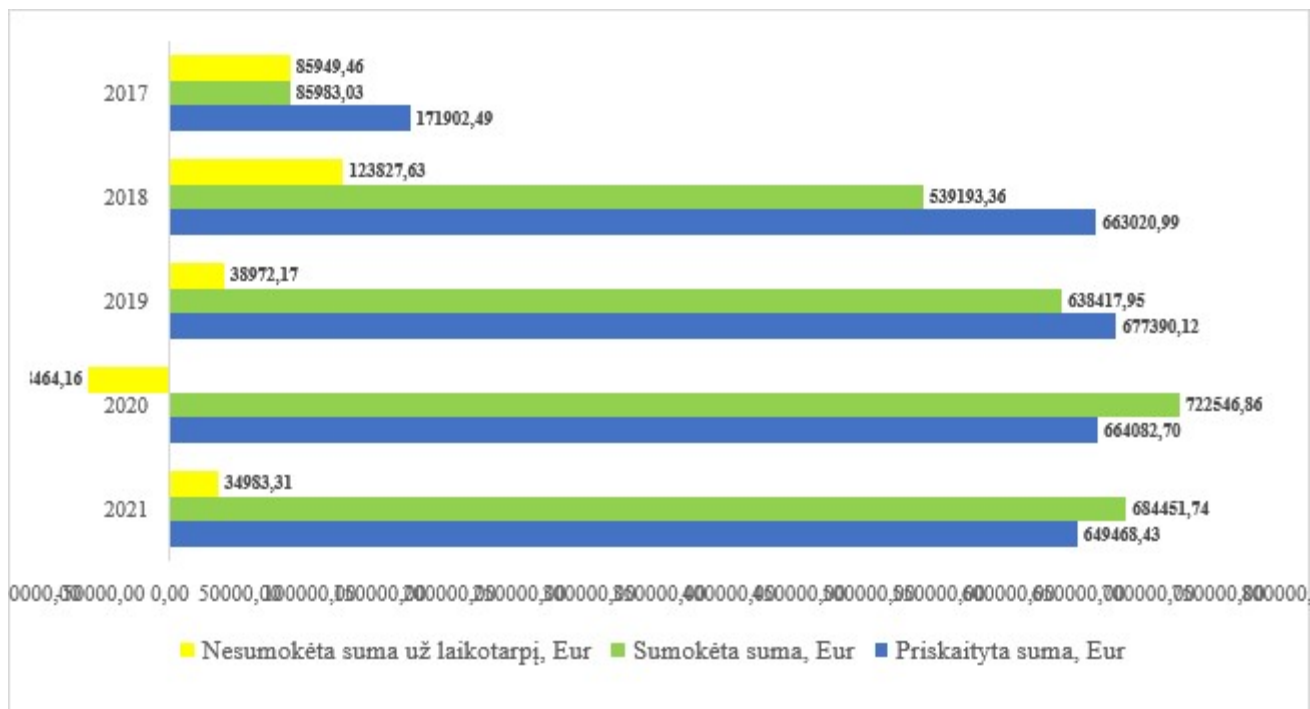
1 pav. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius 2017 m. IV ketv.-2021 m.

Priskaityta ir sumokėta Vietinė rinkliava nuo rinkliavos įvedimo 2017 m. spalio 1 d., sumokėta ir nesumokėta suma 2021 m. pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Vietinės rinkliavos surinkimas

Laikotarpis	Priskaityta suma (įskaitant lengvatas),Eur	Sumokėta suma (minusuojant gražinimus), Eur	Laikotarpio priskaitymo ir apmokėjimo santykis	Nesumokėta suma už laikotarpį, Eur
2017 IV	171902,49	85953,03	50,00	85949,46
2018 I	164676,14	36973,07	22,45	127703,07
2018 II	166002,31	233839,27	140,87	-67836,96
2018 III	167201,91	117937,33	70,54	49264,58
2018 IV	165140,63	150443,69	91,10	14696,94
2018	663020,99	539193,36	81,32	123827,63
2019 I	180076,50	55360,85	30,74	124715,65
2019 II	155351,74	299207,36	192,60	-143855,62
2019 III	160314,44	122660,75	76,51	37653,69
2019 IV	181647,44	161188,99	88,74	20458,45
2019	677390,12	638417,95	94,25	38972,17
2020 I	162634,60	190788,98	117,31	-28154,38
2020 II	161039,65	239369,33	148,64	-78329,68
2020 III	158255,25	169765,67	107,27	-11510,42
2020 IV	182153,20	122622,88	67,32	59530,32
2020	664082,70	722546,86	108,80	-58464,16
2021 I	160640,83	281957,21	175,52	-121316,38
2021 II	160643,96	170082,19	105,88	-9438,23
2021 III	161741,38	124088,89	76,72	37652,49
2021 IV	166442,26	108323,45	65,08	58118,81
2021	649468,43	684451,74	105,39	-34983,31
Nuo įvedimo 2017-10-01	2825864,73	2670562,94	94,50	155301,79

2021 m. buvo sumokėta daugiau nei priskaityta, nes mokėtojai dengė ankstesnių laikotarpių skolas.

2 pav. Pasvalio r. sav. Vietinės rinkliavos apmokėjimas 2017 m. IV ketv.-2021 m., Eur

2 paveiksle yra pateiktas surinktos ir priskaitytos Vietinės rinkliavos santykis. Per 2021 m. buvo surinkta 684 451,74 Eur Vietinės rinkliavos iš 649 468,43 Eur priskaitytos sumos.

2021 m. išsiųsti 13 167 vnt. mokėjimo pranešimai už gyvenamosios paskirties objektus visiems Pasvalio rajono gyvenamosios paskirties pastatų savininkams, už sodo paskirties objektus – 617 vnt., už garažų paskirties – 947 vnt. Juridiniams asmenims mokėjimo pranešimai (391 vnt.) siunčiami kas mėnesį.

2021 m. buvo vykdomi fizinių ir juridinių asmenų skolų prevencijos veiksmai: teikiama informacija apie Vietinę rinkliavą, fiziniams ir juridiniams asmenims padaliniuose, elektroniniu paštu bei telefonu buvo teikiamos konsultacijos, derinami įsiskolinimai, atliekami nekilnojamojo turto objektų ploto, paskirties tikslinimai ir pertvarkymai, tikslinami jų kontaktiniai duomenys, atliekami skolų perskaičiavimai pagal aktualius registrų duomenis, raginama apmokėti Vietinę rinkliavą pagal pateiktus mokėjimo pranešimus.

Ikiteisminis skolų išieškojimas 2021 m.: formuojami ir siunčiami individualūs įspėjimai ir kiti dokumentai informuojantys apie skolą. Ikiteisminio skolų išieškojimo veiksmais nepasiektą skolos gražinimą sekė teisminis skolų išieškojimas ir priverstinis vykdymas. Dėl priverstinio skolų išieškojimo 2021 m. Rinkliavų padalinys nuolat bendradarbiavo su advokatais teikiant ir tikslinant duomenis apie skolininkus.

2019 m. patvirtinto Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolų išieškojimo tvarkos aprašo (toliau – Skolų tvarka) pagrindu vykdant skolų išieškojimo veiklą sisteminiams skolų rodikliams. Skolos suma laikotarpio pradžioje (2021 m. sausio 1 d.), siekė 190 285,1 Eur, o laikotarpio pabaigoje (2021 m. gruodžio 31 d.) – 155 301,79 Eur. Per 2021 m. skolų

suma sumažėjo 34983,31 Eur. 2021 m. pavyko išieškoti senų skolų dalį, susidariusių nuo Vietinės rinkliavos pradžios 2017 m. spalio 1d. Sumokėti vietinę rinkliavą vėluojantiems buvo siunčiami įspėjimai. Skolininkams, po įspėjimo išsiuntimo nepadengusiems skolų, buvo taikomi ikiteisminio ir teismo išieškojimo veiksmai.

2021 m., vykdant juridinių asmenų atsiskaitymų kontrolę ir skolų prevenciją, visiems Pasvalio r. juridiniams asmenims buvo išsiųsti skolų suderinimo aktai. Periodiškas mokėtinų sumų suderinimas padeda kontroliuoti juridinių asmenų įsiskolinimus.

Įvykdžius skolų prevencijos veiksmus padidėjo per metus priskaitomos Vietinės rinkliavos surinkimo lygis bei yra dengiamos ankstesniais laikotarpiais tinkamai nesumokėtos Vietinės rinkliavos sumos, o orientuojantis į atliekų turėtojų registro aktualumą yra išgryninti Vietinės rinkliavos priskaitymai.

Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo proceso duomenys pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo duomenys

Pavadinimas	Laikotarpis, m.	Pasvalio r.
Skolos suma laikotarpio pradžioje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2021-01-01	190285,1
Skolininkų skaičius laikotarpio pradžioje, vnt.	2021-01-01	3786
Priskaityta per laikotarpį, Eur	2021	649468,43
Apmokėta per laikotarpį, Eur	2021	684451,74
Sudengta senų skolų 2017, 2018, 2019, 2020 m., Eur	2021	34983,31
Skolos suma laikotarpio pabaigoje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2021-12-31	155301,79
Skolininkų skaičius laikotarpio pabaigoje, vnt.	2021-12-31	3800

2020 m. gruodžio 8 d. pasirašytas su VĮ Registru centru susitarimas dėl duomenų teikimo Nr. RD-34/2. Pagal šį susitarimą VĮ Registrų centras įsipareigoja teikti duomenis apie: Nekilnojamojo turto registre įregistruotus Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius nekilnojamojo turto objektų pasikeitimus; bankrutuojančius, bankrutavusius ar išregistruotus juridinius asmenis nuosavybės teise valdančius nekilnojamąjį turtą Panevėžio regiono savivaldybėse; mirusius asmenis, kurių nuosavybės teisės į Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius administruojamus objektus, nėra išregistruotos. Dėl susitarimo pagrindu suteiktos galimybės gauti VĮ Registro centro perduodamus duomenis apie Lietuvos Respublikos gyventojus, Rinkliavų padalinys nuolat tikslina duomenis apie mokėtojų deklaruotas

gyvenamąsias vietas tam, kad mokėjimo pranešimai ir/ar kiti su Vietine rinkliava susiję dokumentai laiku pasiektų mokėtojus.

VĮ Registro centro pateikiami naujausi Gyventojų registro duomenys yra tvarkomi Rinkliavų padalinio darbuotojų: duomenys filtruojami, perkeliama į informacinę sistemą, identifikuojamos po duomenų įkėlimo atsiradusios klaidos (dėl pasikeitusių gyventojų registracijos duomenų) tikslinamas atliekų turėtojų registras individualiai analizuojant duomenų į informacinę sistemą įkėlimo metu nustatytus neatitikimus. 2021 m. identifiкуotos po duomenų įkėlimo atsiradusios klaidos – 608 vnt., kurios individualiai patikrintos bei atliktos reikiamos korekcijos Atliekų turėtojų registruose.

Vadovaujantis galiojančiais savivaldybių teisės aktais, 2021 metais atliekų turėtojams taikytos Vietinės rinkliavos lengvatos. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 14 d. sprendimo Nr. T1-26 pagrindu, Pasvalio rajono savivaldybės atliekų turėtojams 2021 metais iš viso buvo pritaikyta 2 918,69 Eur lengvatų.

Būtiniosios sąnaudos savivaldybės komunalinių atliekų sistemos veiklai 2021 metais siekė 543 515 Eur be PVM, tame skaičiuje mišrių komunalinių atliekų, tekstilės, augalinės kilmės maisto atliekų surinkimo ir transportavimo sąnaudos sudarė 233 779 Eur, atliekų sutvarkymo sąnaudos (be tekstilės atliekų sutvarkymo) – 228 159 Eur, komunalinių atliekų sistemos organizavimo sąnaudos – 81 577 Eur.

2021 m. iš Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos į Panevėžio regiono sąvartyną mišrių komunalinių atliekų buvo pristatyta 4466 t, t. y. 1050 t mažiau nei 2020 metais. Mišrių komunalinių atliekų kiekis Pasvalio r. mažėja, nes gyventojai atsakingiau rūšiuoja atliekas, atsiranda daugiau ir patogesnių galimybių rūšiuoti, auga gyventojų sąmoningumas.

Gyventojai tinkamai ir noriai rūšiuoja tekstilės atliekas. Šio tipo bendro naudojimo konteineriai visada yra užpildyti tekstilės atliekomis. Per 2021 m. Pasvalio r. savivaldybėje buvo surinkta 67,37 t tekstilės. 5,43 t daugiau nei 2020 m. Augalinės kilmės maisto atliekomis skirtais bendro naudojimo konteineriais gyventojai naudojami ne taip aktyviai kaip tekstilės atliekų konteineriais. 2021 m. Pasvalio r. savivaldybės teritorijoje iš viso buvo surinkta 4,7 t augalinės kilmės maisto atliekų. Panašus kiekis šių atliekų buvo surinktas ir 2020 m.

Rinkliavų padalinys 2021 m. nuolat vykdė paslaugų teikėjų (AB „Panevėžio specialus autotransportas“, UAB „Ekonovus“) teikiamų paslaugų kontrolę. Vykdydami UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrui Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą administravimo sutartyse pavestas funkcijas, Rinkliavų padalinio atliekų tvarkymo specialistai-kontrolieriai (toliau – Kontrolieriai), atlieka planinius bei neplaninius atliekų surinkimo ir jų vežimo į apdorojimo arba šalinimo įrenginius paslaugų teikimo kokybės patikrinimus. Kontrolieriai taip pat vykdo atliekų turėtojų (gyventojų ir juridinių asmenų) teisės aktuose nustatytų pareigų vykdymo patikrinimus (kontroliuojamas atliekų rūšiavimo ir šalinimo reikalavimų laikymasis).

2021 m. į Rinkliavų padalinį atliekų turėtojai dažniausiai kreipėsi dėl apmokestintų objektų, aiškinosi apmokestinimo pagrindą arba tikslino objekto neegzistavimo faktą. Taip pat buvo teikiamos individualios konsultacijos dėl: deklaruotų, tačiau faktiškai deklaruotoje vietoje

negyvenančių gyventojų; gyvenamosios vietos keitimo; ilgalaikio išvykimo iš Lietuvos deklaravimo; deklaravimo apie nesinaudojimą nekilnojamo turto objektu; mokėjimo, kai gyventojas, kuriam yra skaičiuojama Vietinės rinkliavos kintamoji dalis, atlieka privalomąją karą tarnybą, yra slaugomas stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, atlieka laisvės atėmimo bausmę, studijuoja ar mokosi kitame mieste, yra išvykęs dirbti į kitą miestą ar užsienį; pastatų įtraukimo į netinkamų naudoti objektų kategoriją dėl fiziškai sunaikintų ar netinkamų naudoti/gyventi objektų; informacijos pateikimo apie parduotą/nupirktą objektą, rinkliavos perskaičiavimo; naujų konteinerių užsakymo, konteinerių pakeitimo; informavimo apie konteinerių neištuštinimą pagal grafiką.

Rinkliavų padalinys nuolat rengia atsakymus į el. paštu ar paprastuoju paštu gaunamus prašymus, paklausimus, rengia pažymas gyventojams apie Vietinės rinkliavos mokėjimus ir turimus įsiskolinimus. 2021 m. Rinkliavų padalinys sulaukė 3 840 gyventojų skambučių, atsakytą į 1 836 el. laiškus, po atliktų perskaičiavimų išsiųsti 1 361 pakartotiniai mokėjimo pranešimai.

Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio vadovas

Mindaugas Varnas